

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2025.6.17>

МОГИЛА О.В., КАПЕЛЮХА А.В.

**ПОРЯДОК ВЗАЄМОДІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ З МВС УКРАЇНИ
ЩОДО МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ****PROCEDURE FOR INTERACTION BETWEEN THE NATIONAL POLICE
AND THE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS OF UKRAINE REGARDING
LOGISTICAL SUPPORT**

Адміністративно-правовий механізм матеріального-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану має забезпечувати довершеність суспільно-правових відносин, що виникають між уповноваженими суб'єктами публічної влади, а також іншими учасниками таких відносин (за наявності), за якої кожен з них усвідомлює свої права, обов'язки, правові можливості і діє виключно в їх межах. Матеріально-технічне забезпечення Національної поліції потребує налагодженої взаємодії останньої з Міністерством внутрішніх справ України. Метою цієї статті є дослідження поняття та порядку взаємодії Національної поліції з Міністерством внутрішніх справ України. Доведено, що взаємодія Національної поліції з Міністерством внутрішніх справ України щодо матеріально-технічного забезпечення становить врегульовану нормами адміністративного права спільну, взаємоузгоджену діяльність вказаних суб'єктів, яка спрямована на планування, забезпечення, використання та контроль за ресурсами, які необхідні поліції для належного виконання її функціональних завдань, що здійснюється в межах визначених компетенції та повноважень. Наголошено, що ключовими ознаками взаємодії Національної поліції України з Міністерством внутрішніх справ України щодо матеріально-технічного забезпечення є такі: вона чітко врегульована нормативно-правовими актами різної юридичної сили, які забезпечують діяльність МВС загалом, а також Національної поліції зокрема; мета взаємодії полягає в ефективному забезпеченні поліції технікою, обладнанням, озброєнням, транспортними засобами, засобами зв'язку, форменим одягом, а також іншими спеціальними засобами, необхідними для здійснення нею своєї діяльності; відповідна спільна діяльність реалізується за заздалегідь визначеним планом, який може коригуватись з огляду на сучасні потреби та реалії; охоплює весь цикл забезпечення: від виявлення потреб до поставки, обліку, експлуатації та списання матеріальних ресурсів; для такої взаємодії характерною є інституційна підпорядкованість НПУ Міністерству внутрішніх справ, адже у відповідних правовідносин МВС є замовником і координатором, а поліція – безпосереднім користувачем і виконавцем; передбачає обмін даними, звітністю, а також здійснення внутрішнього та зовнішнього контролю. Акцентовано увагу на тому, що порядок взаємодії Національної поліції з МВС щодо матеріально-технічного забезпечення становить сукупність визначених нормами чинного законодавства послідовність дій організаційного, управлінського, економічного характеру тощо, які мають здійснити вказані суб'єкти задля забезпечення поліції всіма необхідними ресурсами.

Ключові слова: взаємодія, ознаки взаємодії, мета взаємодії, Національна поліція, Міністерство внутрішніх справ України, матеріально-технічне забезпечення.

© МОГИЛА О.В. – кандидат юридичних наук <https://orcid.org/0009-0006-1098-0032>

© КАПЕЛЮХА А.В. – доктор філософії в галузі права <https://orcid.org/0009-0007-9867-5311>

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

The administrative and legal mechanism for the material and technical support of the National Police under martial law must ensure the perfection of socio-legal relations arising between authorized public authorities and other participants in such relations (if any), in which each of them is aware of their rights, obligations, legal capabilities, and acts exclusively within their limits. The material and technical support of the National Police requires well-established cooperation between the latter and the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. The purpose of this article is to study the concept and procedure for cooperation between the National Police and the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. It has been proven that the interaction between the National Police and the Ministry of Internal Affairs of Ukraine regarding material and technical support constitutes a joint, coordinated activity of these entities, regulated by the norms of administrative law, which is aimed at planning, providing, using, and controlling the resources necessary for the police to properly perform their functional tasks, which is carried out within the limits of their defined competences and powers. It is emphasized that the key features of the interaction between the National Police of Ukraine and the Ministry of Internal Affairs of Ukraine regarding material and technical support are as follows: it is clearly regulated by normative and legal acts of various legal force, which ensure the activities of the Ministry of Internal Affairs in general, as well as the National Police in particular; the purpose of the interaction is to effectively provide the police with technology, equipment, weapons, vehicles, means of communication, uniforms, and other special means necessary for it to carry out its activities; the relevant joint activities are implemented according to a predetermined plan, which can be adjusted in view of current needs and realities; covers the entire supply cycle: from identifying needs to delivery, accounting, operation, and disposal of material resources; such cooperation is characterized by the institutional subordination of the NPU to the Ministry of Internal Affairs, since in the relevant legal relations, the MIA is the customer and coordinator, and the police are the direct users and executors; provides for the exchange of data, reporting, and internal and external control. Emphasis is placed on the fact that the procedure for interaction between the National Police and the Ministry of Internal Affairs regarding material and technical support is a set of actions of an organizational, managerial, economic, etc. nature, defined by the norms of current legislation, which must be carried out by the specified entities in order to provide the police with all the necessary resources.

Key words: *interaction, signs of interaction, purpose of interaction, National Police, Ministry of Internal Affairs of Ukraine, material and technical support.*

Вступ. Адміністративно-правовий механізм матеріального-технічного забезпечення Національної поліції в умовах режиму воєнного стану має забезпечувати довершеність суспільно-правових відносин, що виникають між уповноваженими суб'єктами публічної влади, а також іншими учасниками таких відносин (за наявності), за якої кожен з них усвідомлює свої права, обов'язки, правові можливості і діє виключно в їх межах. Матеріально-технічне забезпечення Національної поліції потребує налагодженої взаємодії останньої з Міністерством внутрішніх справ України.

Метою цієї статті є дослідження поняття та порядку взаємодії Національної поліції з Міністерством внутрішніх справ України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі проблемні питання, пов'язані із забезпеченням діяльності Національної поліції України, у своїх наукових працях розглядали: О. М. Бортник, С. В. Васюк, З. Р. Кісіль, М. В. Кочеров, Я. А. Пашенко, В. В. Серeda, В. С. Шапіро, Х. П. Ярмакі та багато інших. Водночас, попри значний теоретичний доробок, у науковій літературі питання адміністративно-правових засад матеріально-технічного забезпечення Національної поліції саме в умовах правового режиму воєнного стану залишається недостатньо опрацьованим.

Виклад основного матеріалу. Взаємодія – філософська категорія, що відображає процеси впливу різних об'єктів один на одного, їх взаємну обумовленість і зміну стану або взаємний перехід, а також породження одним об'єктом іншого; взаємодія становить вид безпосереднього або опосередкованого, зовнішнього або внутрішнього відношення, зв'язків [85]. Характеризуючи взаємодію як філософську категорію, В. М. Олійник формулює такі висновки: «1) взаємодія існує лише за наявності двох і більше співіснуючих систем із суміжними функціями; 2) взаємодія

наявна тоді, коли системи функціонують одночасно; 3) наявність у взаємодіючих елементів схожих властивостей; 4) під час взаємодії змінюються якісні характеристики об'єктів взаємодії; 5) здатність кожного об'єкта взаємодії бути її ініціатором; 6) можливість настання негативних і позитивних наслідків взаємодії; 7) спільність мети, засобів та діяльності відокремлених взаємодіючих об'єктів» [1, с. 512].

Аналізуючи низку наукових поглядів учених, В. В. Ковальська виокремила низку характерних особливостей поняття «взаємодія». По-перше, вона вказує на узгодженість дій як необхідну умову взаємодії між елементами системи. Така узгодженість передбачає взаємопов'язані дії, реалізовані через спільні або взаємодоповнюючі форми й методи. По-друге, взаємодія передбачає участь щонайменше двох суб'єктів, кожен з яких може бути представлений кількома учасниками. По-третє, важливою рисою є об'єднання зусиль учасників, що ґрунтується на спільності інтересів і цілей та свідчить про кооперативний характер відносин. На основі цього вчені виокремлюють дві ключові концепції взаємодії. Перша трактує її як узгоджену діяльність, а друга – як процес, що базується на доповненні можливостей учасників і передбачає взаємовигоду. Саме друга концепція, на думку дослідниці, більш об'єктивно відображає характер взаємозв'язків, адже передбачає ініціативу принаймні з одного боку та наявність зустрічних дій або пропозицій з боку іншого. Четверта особливість – це партнерський формат відносин, який ґрунтується на рівності й автономності сторін. Зрештою п'ятим визначальним елементом є законність, що забезпечує правову основу застосування форм, методів, засобів і дій у процесі взаємодії [2, с. 151–152].

А. Ф. Волобуєв, І. М. Осика, Р. Л. Степанюк та інші вчені розглядають взаємодію у вузькому та широкому значенні. Так, у вузькому значенні взаємодія під час виявлення, розслідування та попередження злочинів усвідомлюється як сумісна діяльність спеціалізованих суб'єктів, для яких характерним є виконання одних і тих самих завдань, але з використанням різних засобів і методів. Причому до спеціалізованих суб'єктів, на думку вчених, мають бути віднесені передусім слідчі й оперативно-розшукові підрозділи правоохоронних органів, для яких виявлення, розслідування та попередження злочинів є головним завданням. У широкому значенні взаємодія під час виявлення, розслідування та попередження злочинів – це сумісна діяльність правоохоронних органів і неспеціалізованих суб'єктів, де до останніх належать державні та недержавні структури, для яких боротьба зі злочинністю не є основним завданням [3, с. 20–21].

Таким чином, взаємодія Національної поліції України з Міністерством внутрішніх справ України щодо матеріально-технічного забезпечення становить урегульовану нормами адміністративного права спільну, взаємоузгоджену діяльність вказаних суб'єктів, спрямовану на планування, забезпечення, використання та контроль за ресурсами, які необхідні поліції для належного виконання її функціональних завдань, що здійснюється в межах визначених компетенції та повноважень.

Ключовими ознаками вказаної взаємодії є такі:

- чітко врегульована нормативно-правовими актами різної юридичної сили, які забезпечують діяльність МВС України, зокрема Національної поліції;
- мета взаємодії полягає в ефективному забезпеченні поліції технікою, обладнанням, озброєнням, транспортними засобами, засобами зв'язку, форменим одягом, а також іншими спеціальними засобами, необхідними для здійснення нею своєї діяльності;
- відповідна спільна діяльність реалізується за заздалегідь визначеним планом, який може коригуватись з огляду на сучасні потреби та реалії;
- охоплює весь цикл забезпечення – від виявлення потреб до поставки, обліку, експлуатації та списання матеріальних ресурсів;
- для такої взаємодії характерною є інституційна підпорядкованість НПУ Міністерству внутрішніх справ, адже у відповідних правовідносинах МВС є замовником і координатором, а поліція – безпосереднім користувачем і виконавцем;
- передбачає обмін даними, звітністю, а також здійснення внутрішнього та зовнішнього контролю за використанням матеріальних ресурсів.

Слід зауважити, що взаємодія Національної поліції з МВС щодо матеріально-технічного забезпечення реалізується в чітко визначеному порядку. Загалом порядок – це певна послідовність дій, які необхідно здійснити на шляху до досягнення певної мети. В. О. Навроцький пише, що порядок – це правильний, налагоджений стан, розташований чого-небудь; стан, при якому все іде, як належить, благополучно; коли не вчиняються неправильні дії, режим чого-небудь». Далі автор розкриває суспільні відносини, які складаються з приводу управління, називаючи їх структурні елементи [4].

Таким чином, порядок взаємодії Національної поліції з МВС щодо матеріально-технічного забезпечення становить сукупність визначених нормами чинного законодавства послідовність дій організаційного, управлінського, економічного характеру тощо, які мають здійснити вказані суб'єкти задля забезпечення поліції всіма необхідними ресурсами. Вказаний порядок передбачає такі послідовні етапи:

- 1) визначення потреб поліції в матеріально-технічних засобах, у процесі якого органи та підрозділи НПУ подають заявки на необхідне озброєння, техніку, форму, обладнання тощо;
- 2) планування забезпечення. МВС аналізує подані потреби, формує зведені плани та проекти державного замовлення, визначає обсяги фінансування, джерела та строки постачання;
- 3) здійснення всіх необхідних закупівель згідно з чинним законодавством, зокрема відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі»;
- 4) приймання, розподіл, облік і передача майна до «кінцевого» споживача;
- 5) взаємний контроль і звітність. У межах цього етапу сторони взаємодії здійснюють спільний моніторинг та перевірку використання і збереження ресурсів, на основі чого приймають відповідні нормативні акти.

Останній, факультативний, етап передбачає коригування заходів матеріально-технічного забезпечення в разі зміни потреб або ж виникнення надзвичайних ситуацій і подій. Розглянемо більш детально кожний етап зазначеного порядку.

Так, визначення потреб поліції в матеріально-технічних засобах передусім здійснюється з урахуванням штатної чисельності органів і підрозділів НПУ. Відповідно до Закону України «Про Національну поліцію», у складі поліції функціонують: 1) кримінальна поліція; 2) патрульна поліція; 3) органи досудового розслідування; 4) поліція охорони; 5) спеціальна поліція; 6) поліція особливого призначення; 7) інші підрозділи, діяльність яких спрямована на виконання завдань поліції або на забезпечення її функціонування, рішення про створення яких приймається керівником поліції за погодженням з Міністром внутрішніх справ. Загальна чисельність поліції, що утримується за рахунок коштів Державного бюджету України, до 1 січня 2018 року не може перевищувати 140 тисяч осіб [5].

Відповідно до постанови КМУ від 5 квітня 2014 року № 85 «Деякі питання затвердження граничної чисельності працівників апарату та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, інших державних органів», чисельність працівників територіальних органів становить 138 330 осіб, з яких 4000 держслужбовців [6]. Саме чисельність поліцейських обумовлює кількість зброї, транспорту, а також інших засобів, необхідних для виконання поліцією покладених на неї завдань і функцій.

Отже, визначення потреб поліції в матеріально-технічних засобах – це процес виявлення, аналізу й обґрунтування необхідного обсягу ресурсів, які забезпечують ефективне виконання завдань, покладених на Національну поліцію України. Цей процес передбачає оцінку наявних ресурсів, урахування поточних і перспективних загроз безпеці, а також відповідність технічних засобів сучасним стандартам і технологіям. Крім того, саме на цьому етапі визначають, наскільки наявні ресурси дозволяють підтримувати належний рівень оперативного реагування, проведення слідчих дій, патрулювання, охорони громадського порядку й інших функцій поліції. Слід зауважити, що процес оцінки потреб Національної поліції в матеріально-технічному забезпеченні має постійний і водночас динамічний характер, адже залежить від багатьох чинників: соціальної та економічної стабільності; криміногенної ситуації, геополітичної стабільності; технологічного прогресу тощо.

Наступним етапом є планування. Категорію планування в теорії та практиці соціального управління вчені розглядають у різноманітних аспектах, стверджуючи, що це – одна із загальних функцій управління, змістом якої є визначення завдань діяльності конкретних структур управління на основі загальної мети системи, складання відповідної системи взаємодії та порядку і термінів виконання комплексних або окремих заходів; частина процесу управління, етап управлінського циклу, зміст якого полягає в виробленні та прийнятті конкретного управлінського рішення у формі плану тощо [7, с. 244].

Досліджуючи сутність планування, С. К. Гречанюк переконує, що йдеться про процес реалізації стратегії, який передбачає прийняття та впровадження конкретних рішень, спрямованих на забезпечення ефективної діяльності та сталого розвитку організації або установи в майбутньому. Такі рішення можуть охоплювати формулювання цілей і завдань, розробку стратегії, розподіл та перерозподіл ресурсів, а також встановлення стандартів функціонування на певний період. У широкому значенні планування – це комплексний процес прийняття таких рішень. У вузькому

значенні плануванням вважають створення спеціальних документів – планів, що визначають конкретні дії організації для досягнення поставлених цілей. У цих планах відображаються прогнози розвитку установи, цілі та завдання як закладу загалом, так і його окремих підрозділів, механізми координації поточних дій і розподілу ресурсів, а також стратегії реагування на надзвичайні ситуації [8]. Л. Б. Круп'як акцентує увагу на тому, що планування – це процес попереднього визначення завдань, які належить виконувати в наступних періодах часу, їхньої черговості, строків та якості виконання. Автор також наголошує, що планування – вид діяльності, що спрямований на визначення перспективного стану об'єкта управління та сприяє формуванню орієнтирів його діяльності в майбутньому. Планування, відмічає науковець, – це також процес, за допомогою якого система пристосовує свої ресурси до зміни зовнішніх і внутрішніх умов. План є не кінцевою метою, а лише частиною процесу. Планування має здійснюватися безперервно, плани доцільно переглядати (коригувати), щоб вони погоджувалися з реальністю та були ефективними [9, с. 113].

Планування закупівель здійснюється на підставі наявної потреби в закупівлі товарів, робіт і послуг. Заплановані закупівлі включаються до річного плану закупівель (далі – річний план). Річний план і зміни до нього безоплатно оприлюднюються замовником в електронній системі закупівель протягом п'яти робочих днів з дня затвердження річного плану та змін до нього. Закупівля здійснюється відповідно до річного плану, у якому має міститися така інформація: «1) найменування, місцезнаходження та ідентифікаційний код замовника в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, його категорія; 2) назва предмета закупівлі із зазначенням коду за Єдиним закупівельним словником (у разі поділу на лоти такі відомості повинні зазначатися стосовно кожного лота) та назви відповідних класифікаторів предмета закупівлі і частин предмета закупівлі (лотів) (за наявності); 3) розмір бюджетного призначення та/або очікувана вартість предмета закупівлі; 4) код економічної класифікації видатків бюджету (для бюджетних коштів); 5) вид закупівлі та орієнтовний початок проведення» [10].

Отже, з огляду на зазначене вище, можемо дійти висновку, що планування є важливим етапом взаємодії Національної поліції з Міністерством внутрішніх справ у сфері матеріально-технічного забезпечення. Саме на цьому етапі узгоджуються потреби поліції з можливостями та пріоритетами державної політики у сфері безпеки. Планування передбачає оцінку майбутніх викликів, а також подальше прогнозування необхідного рівня ресурсів і формування конкретних пропозицій щодо їх обсягів та напрямів використання. У процесі взаємодії з МВС поліція подає обґрунтовані дані щодо необхідного оснащення, техніки, засобів зв'язку, озброєння, спеціального транспорту тощо з урахуванням оперативної обстановки, змін у законодавстві, стратегічних документів і планів розвитку. Водночас МВС здійснює координацію та пріоритизацію запитів, погодження фінансових і логістичних можливостей, а також інтеграцію потреб поліції в загальнодержавні програми. Таким чином, планування є не лише адміністративною процедурою, а стратегічним інструментом, що забезпечує раціональне та цільове використання ресурсів для досягнення максимальної ефективності у виконанні функцій поліції.

Наступним етапом є здійснення публічних закупівель. Публічні закупівлі МВС для потреб Національної поліції України здійснюються відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» із дотриманням чітких процедур і правил, спрямованих на забезпечення прозорості, ефективності й раціонального використання державних коштів. Так, МВС як головний розпорядник бюджетних коштів проводить закупівлі централізовано або делегує повноваження окремим підрозділам, зокрема структурним підрозділам Національної поліції, які є замовниками. Закупівлі можуть стосуватися постачання транспорту, спецобладнання, форми, засобів зв'язку, зброї, техніки, будівельних робіт тощо.

В особливих умовах (воєнний стан, надзвичайна ситуація) закупівлі можуть проводитися за спрощеними або закритими процедурами, відповідно до спеціальних норм, що надають змогу швидше і без розголошення деталей забезпечити першочергові потреби поліції. Контроль за дотриманням законодавства здійснюється як внутрішніми аудиторами МВС і поліції, так і зовнішніми органами – Держаудитслужбою, Рахунковою палатою, а також громадськістю через відкритість системи Prozorro (у разі відкритих закупівель). Відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі», центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, вживає таких заходів: «1) до здійснення оплати за договором про закупівлю перевіряє наявність річного плану, договору про закупівлю та звіту про результати проведення закупівлі з використанням електронної системи закупівель, що підтверджують проведення процедури закупівлі/спрощеної закупівлі та за результатами якої

укладено договір про закупівлю; 2) не допускає здійснення платежів з рахунка замовника згідно з узятим фінансовим зобов'язанням за договором про закупівлю у випадках: відсутності або невідповідності встановленим законодавством вимогам необхідних документів, передбачених пунктом 1 цієї частини; відміни процедури закупівлі/спрощеної закупівлі; набрання законної сили рішенням суду про визнання результатів процедури закупівлі/спрощеної закупівлі недійсною та/або договору про закупівлю нікчемним; оскарження відповідно до ст. 18 цього Закону на період призупинення процедури закупівлі; наявності відповідного рішення органу оскарження відповідно до статті 18 цього Закону» [10].

Особливості здійснення закупівель, визначених цим Законом, для гарантованого забезпечення потреб оборони (крім товарів, робіт і послуг, що підлягають закупівлі відповідно до угод у порядку, визначеному п. 6 ч. 5 цієї статті) Міністерством оборони України та його розвідувальним органом, Міністерством внутрішніх справ України, Службою безпеки України, Національною гвардією України, Національною поліцією України, Державною прикордонною службою України, Службою зовнішньої розвідки України, Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державною спеціальною службою транспорту, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Управлінням державної охорони України та іншими військовими формуваннями та/або частинами в особливий період, у період проведення операції об'єднаних сил, антитерористичної операції, у період введення надзвичайного стану встановлюються окремим законом [10].

Наступним етапом є приймання, розподіл, облік і передача майна до «кінцевого» споживача, тобто до органів та підрозділів Національної поліції України. Так, наприклад, отримання транспортних засобів, обладнання, запасних частин від підприємств, установ, організацій та/або їх передача між органами поліції (розпорядниками бюджетних коштів) здійснюється відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 21 вересня 1998 року № 1482 «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності». Передача транспортних засобів у тимчасове користування між органами поліції здійснюється відповідними керівниками органів поліції – розпорядниками бюджетних коштів на підставі укладених договорів оренди. Самостійне комплектування органів поліції транспортними засобами здійснюється шляхом отримання транспортних засобів, придбаних за рахунок субвенцій і безоплатно переданих органам поліції органами місцевого самоврядування на виконання програм регіонального розвитку або у вигляді інших визначених законодавством незаборонених джерел фінансування поліції [11]. Реєстрація транспортних засобів здійснюється відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 7 вересня 1998 року № 1388 «Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів». Свідоцтва про реєстрацію транспортних засобів, дозволи на встановлення та використання спеціальних світлових і гучномовних пристроїв, а також страхові поліси видаються штатним та позаштатним водіям з обов'язковою фіксацією їх видачі в акті закріплення (передачі) транспортного засобу [11].

Іншим прикладом є запровадження телекомунікаційних мереж (далі – ТЗТ), призначених для організації зв'язку та обміну інформацією. Так, надходження ТЗТ оформлюється у встановленому законодавством порядку структурним підрозділом органу поліції, на який покладено функції щодо експлуатації та обслуговування ТЗТ, шляхом оформлення акта приймання-передачі основних засобів за формою, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 13 вересня 2016 року № 818 «Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання» (далі – наказ Мінфіну № 818). Акт передається до підрозділу фінансового забезпечення та бухгалтерського обліку. Передача ТЗТ з одного органу поліції до іншого здійснюється відповідно до Положення про порядок передачі об'єктів права державної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 вересня 1998 року № 1482. Розподіл ТЗТ між підрозділами органів поліції здійснюється за наказом керівника органу поліції з дотриманням вимог законодавства України. ТЗТ, які не потребують монтажу та налагоджувальних робіт (послуг), вважаються введеними в експлуатацію з дати затвердження акта введення в експлуатацію основних засобів за формою, затвердженою наказом Мінфіну № 818 (далі – акт введення в експлуатацію основних засобів). Після оформлення акта введення в експлуатацію основних засобів разом з технічною документацією щодо ТЗТ передається до підрозділу фінансового забезпечення та бухгалтерського обліку [12].

Передача озброєння між органами поліції, установами, які належать до сфери управління Національної поліції України, здійснюється за рішенням керівництва Національної поліції

України відповідно до вимог чинного законодавства, з відображенням у бухгалтерському обліку таких операцій шляхом заповнення типових форм у сфері бухгалтерського обліку та фінансової звітності, установлених відповідними нормативно-правовими актами (далі – типові форми бухгалтерського обліку). Заборонено передавати озброєння до інших органів, установ, що належать до сфери управління Національної поліції України, у порядку, не передбаченому чинним законодавством. Під час внутрішнього переміщення озброєння в межах одного ТО (МТО, УП) видачу в користування до їх територіальних (відокремлених) підрозділів озброєння зі складу та прийом озброєння на склад здійснюють за листом (заявкою) керівника територіального (відокремленого) підрозділу з кутовим штампом і реєстраційним номером на підставі видаткового документа й наряду [13].

Важливим елементом обліку є те, що для підвищення ефективності використання транспортних засобів, забезпечення раціонального використання коштів на їх утримання та недопущення перевитрат ПММ в органах поліції застосовуються річні норми експлуатації (через дріб вказана норма пробігу на місяць), які є максимально допустимим показником під час регулювання пробігу транспортних засобів упродовж року, що не повинен бути перевищений: 1) для оперативних транспортних засобів: з однозмінним режимом роботи – 31 680 км / 2640 км; із двозмінним режимом роботи – 39 600 км / 3300 км; з двозмінним режимом роботи для груп реагування – 96 000 км / 8000 км; з тризмінним режимом роботи – 120 000 км/10 000 км; із тризмінним режимом роботи для супроводження осіб, щодо яких здійснюється державна охорона, та груп реагування – 300 000 км/25 000 км; підрозділів поліції особливого призначення – 72 000 км / 6000 км; патрульної і дорожньо-патрульної поліції – 300 000 км / 25 000 км; перевезення затриманих та ув'язнених осіб – 52 800 км / 4400 км; груп безпеки руху – 50 000 км / 4166 км; 2) для оперативного мототранспорту – 15 000 км / 1250 км; 3) для господарчих (спеціальних та спеціалізованих) транспортних засобів – 30 000 км / 2500 км [11].

Забезпечення належного розподілу ресурсів вимагає здійснення ефективного документообігу в системі ОВС. Документообіг в ОВС – це проходження документів у системі МВС з моменту їх створення або одержання до завершення виконання або відправлення. Документи незалежно від способу фіксації та відтворення інформації проходять і опрацьовуються у МВС на єдиних організаційних та правових засадах організації документообігу [14]. Ефективна організація документообігу передбачає: проходження документів у системі МВС найкоротшим шляхом; скорочення кількості інстанцій, до яких повинні надходити документи (наприклад, під час погодження); одноразовість операцій з опрацювання документів, уникнення дублювання під час роботи з ними; централізацію, зосередження здійснення однотипних операцій з документами в одному місці; раціональне розташування у МВС структурних підрозділів і робочих місць [14].

Порядок документообігу регламентується Інструкцією з діловодства в системі Міністерства внутрішніх справ України, регламентом МВС, положеннями про структурні підрозділи тощо. Особливості організації електронного документообігу визначаються відповідними інструкціями, розробленими підрозділами документального забезпечення спільно з іншими зацікавленими підрозділами органів та підрозділів внутрішніх справ, у яких використовуються такі технології організації діловодства з урахуванням вимог нормативно-правових актів у цій сфері, що мають вищу юридичну силу, а також характеристик технічних і програмних засобів, що функціонують в установі [14].

Останнім етапом є здійснення взаємного контролю Нацполіції та МВС. З точки зору управління, контроль – це процес забезпечення досягнень організацією своїх цілей. Цей процес складається з встановлення стандартів, вимірів фактично досягнутих результатів і проведення коректувань у тому випадку, якщо досягнуті результати істотно відрізняються від встановлених стандартів [25, с. 13]. Як зазначає Н. В. Дикань, контроль – це процес досягнення організацією цілей. Процес контролю полягає у визначенні стандартів, фактично досягнутих результатів та здійсненні коректувань, якщо досягнуті результати суттєво відрізняються від визначених стандартів. Контроль дуже важливий, для успішного функціонування організації. Без контролю починається хаос і об'єднати діяльність будь-яких груп вже неможливо. Важливо й те, що самі по собі цілі, плани та структури організації визначають напрям її діяльності, розподіляючи її зусилля тим чи іншим чином і спрямовуючи виконання робіт [16].

У сфері матеріально-технічного забезпечення Національної поліції в умовах воєнного стану контроль активно використовується для перевірки норм належності отримуваних органами та підрозділами НПУ ресурсів і майна, процесу їх використання, дотримання уповноваженими посадовими особами обов'язків у сфері обслуговування відповідних об'єктів, законності джерел

забезпечення тощо. Наприклад, у положеннях вже згаданого наказу МВС України від 7 вересня 2017 року №757 «Про затвердження Порядку використання і зберігання транспортних засобів Національної поліції України» встановлено, що контроль за правильним і раціональним використанням транспортних засобів, паливно-мастильних матеріалів, запасних частин, іншого автомобільного майна за призначенням, у межах виконання службових завдань та відповідно до установлених норм (лімітів) покладається на керівництво органів поліції [11].

Іншим прикладом є контроль за збереженням і порядком обліку озброєння, який, відповідно до наказу МВС України від 11 жовтня 2018 року № 828 «Про затвердження Інструкції з організації забезпечення, зберігання та експлуатації озброєння в Національній поліції України», мають право реалізувати: 1) Голова Національної поліції України, його перший заступник та заступники (у всіх без винятку органах (підрозділах) поліції); 2) керівники територіальних органів поліції та їх заступники – не рідше одного разу на рік; 3) керівники управління поліції та їх заступники (у підпорядкованих їм підрозділах) – не рідше одного разу на рік. Здійснювати перевірку організації зберігання та обліку озброєння в органах (підрозділах) поліції можуть посадові особи інших державних органів, які відповідно до чинного законодавства мають право на здійснення таких перевірок [13].

Висновок. Таким чином, взаємний контроль як етап взаємодії Національної поліції з Міністерством внутрішніх справ України у сфері матеріально-технічного забезпечення є важливим елементом забезпечення прозорості, ефективності та відповідності спільних дій обох структур. У цьому контексті взаємний контроль передбачає не лише перевірку фактичного стану постачання, зберігання та використання матеріальних ресурсів, а й узгодження управлінських рішень, що впливають на забезпечення потреб поліції в техніці, обладнанні, спорядженні та інших матеріальних засобах. Він реалізується як у формі регулярного звітування та моніторингу, так і шляхом службових перевірок, аудитів. Такий контроль дозволяє виявляти неефективність, недоліки або зловживання в системі МТЗ, а також сприяє оперативному усуненню порушень і вдосконаленню процедур.

Підбиваючи підсумки представленого підрозділу дисертаційного дослідження, слід зазначити, що взаємодія Національної поліції з МВС щодо матеріально-технічного забезпечення має надважливе значення з точки зору забезпечення ефективного здійснення останнього. Таким чином, важливим і необхідним кроком, який має здійснити законодавець, є забезпечення належної реалізації окресленого вище порядку, а також створення гарантій діяльності суб'єктів взаємодії в цій сфері.

Список використаних джерел:

1. Олійник В. М. Поняття та принципи взаємодії при виявленні та розкритті злочинів у сфері господарської діяльності. *Форум права*. 2012. № 2. С. 511–518.
2. Ковальська В. В. Міліція в системі правоохоронних органів держави (адміністративно-правові аспекти) : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2008. 422 с.
3. Взаємодія при розслідуванні економічних злочинів : монографія / А. Ф. Волобуєв, І. М. Осика, Р. Л. Степанюк та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. А. Ф. Волобуєва. Харків : Курсор, 2009. 320 с.
4. Навроцький В. О. Кримінальне право України. Особлива частина : курс лекцій. Київ : Знання, КОО, 2000. 771 с. (Вища освіта XXI століття).
5. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40–41. Ст. 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.
6. Деякі питання затвердження граничної чисельності працівників апарату та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, інших державних органів : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.04.2014 р. № 85. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85-2014-п/conv#Text>
7. Організація управління персоналом в органах внутрішніх справ : монографічне дослідження / В. Д. Сущенко, А. М. Смирнов, О. І. Коваленко, А. А. Смирнов. Київ : Нац. акад. внутр. справ України, 1999. 352 с.
8. Гречанюк С. К. Організаційно-правові засади взаємодії кримінально-виконавчих установ з державними органами та недержавними організаціями : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Ірпінь, 2006. 253 с.
9. Круп'як Л. Б. Організація діяльності державного службовця : навч. посіб. Тернопіль : Крок, 2015. 243 с.

10. Про публічні закупівлі : Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 9. Ст. 89. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19/conv#Text>.
11. Про затвердження Порядку використання і зберігання транспортних засобів Національної поліції України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 07.09.2017 р. № 757. Офіційний вісник України. 2017. № 115. Ст. 2707.
12. Про затвердження Інструкції з організації експлуатації, зберігання технічних засобів телекомунікацій Національної поліції України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 24.09.2018 р. № 780. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0280-19/conv#Text>.
13. Про затвердження Інструкції з організації забезпечення, зберігання та експлуатації озброєння в Національній поліції України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 11.10.2018 р. № 828. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1249-18#Text>.
14. Про затвердження Інструкції з діловодства в системі Міністерства внутрішніх справ України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 23.08.2012 р. № 747. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0747320-12/conv#Text>.
15. Духневич А. В. Правове становище кредитних спілок в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2005. 20 с.
16. Дикань Н. В., Борисенко І. І. Менеджмент : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 389 с.

Дата першого надходження статті до видання: 15.10.2025

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 10.11.2025

Дата публікації (оприлюднення) статті: 24.11.2025